

Een goed gesprek

Programma Vorming & Toerusting
2018-2019

Protestantse Gemeente Gorinchem

Een goed gesprek

We communiceren de hele dag door. We voeren gesprekken met burens, vrienden, collega's. We vertellen elkaar onze ervaringen, wisselen ideeën uit of delen gevoelens. Een goed gesprek versterkt de onderlinge relatie, het begrip voor elkaar en vergroot de verbondenheid met elkaar.

God gaat ook met ons in gesprek en wij met Hem we als we bijvoorbeeld de stilte zoeken, bidden, lezen, zingen. Dat kan individueel maar ook in de ontmoeting met de ander.

Wat kenmerkt een goed gesprek? Wat vindt u...wanneer is voor u een gesprek verdiepend en verbindend? Wat is ervoor nodig?

Je kunt zeggen: als er goed naar elkaar wordt geluisterd, er open vragen worden gesteld, er ruimte is voor het delen van gevoelens, zorgen. Maar ook: als er stiltes vallen... En iedereen heeft wel ervaring met gesprekken waarin spanningen ontstaan of vastgehouden wordt aan vooroordelen waardoor het gesprek stopt.

Voor u ligt, dit keer in full color, een mooi programma van Vorming en Toerusting. We bieden dit seizoen een programma waarin volop de gelegenheid is om mooie (geloofs-)gesprekken aan te gaan met elkaar. Van harte welkom!

Hartelijke groet,

Agnes van Haaften 0623107059

Wilmy van Hartingsveldt 0629108912

Dullyna van den Herik 0183 640471

Agnes Verhoef 0615154437

1. Kloosterweekend

Door: ds. Martine Wassenaar

De Abdij Maria Toevlucht in Zundert is als bestemming voor het weekend van 15 - 17 maart 2019 gekozen.

We laten ons eigen ritme even achter ons en volgen het ritme van de broeders en vieren de dagelijkse gebeden met hen.

Er is tijd om te rusten, tijd voor bezinning en tijd voor ontmoeting en gezelligheid, een echt strak programma onder leiding van ds. Martine Wassenaar hebben we niet: gebedstijden, natuur, winkel, gesprek met één van de broeders en stilte is al programma genoeg!

Er is ruimte voor een groep van ongeveer 12 mensen.

De kosten zijn ca. € 105,00 (lakens en handdoeken bij voorkeur zelf mee te brengen, anders te huur voor € 8,00 per set).

U kunt het bedrag samen met uw opgave overmaken op het bankrekeningnummer van Vorming en Toerusting. Wanneer u dit bedrag hebt overgemaakt, is uw reservering definitief. Dat betekent dat er geen geld terug gestort kan worden (tenzij zich echt onvoorziene omstandigheden voordoen). Enkele dagen voor het betreffende weekend sturen wij een lijst van deelnemers en wie met wie kan meerijden. Heeft u geen eigen vervoer, dan hoeft dat dus geen belemmering te zijn.

De aankomst is vrijdag tussen 15.00 en 16.30 uur, het vertrek op zondag na het middagmaal/afwas (rond 13.15)

2. Liberaal Christendom, ervaren, doen en denken in het vrijzinnig geloof

Door: ds. Martine Wassenaar

Het boek *Liberaal christendom, ervaren, doen, denken* verscheen in 2016. Het is vele malen herdrukt, er werden boeiende lezingen gehouden en leerhuizen gestart. Nu dus ook in Gorinchem.

Wie zich nu eens echt wil verdiepen in het Vrijzinnig Geloof is welkom om, na een inleiding van ongeveer 2-3 hoofdstukjes per keer (ongeveer 40 pagina's), met elkaar te spreken over de thema's en hoe je daar zelf tegenaan kijkt.

In het boek presenteren elf auteurs van protestantse huize een hedendaagse vorm van geloven. Ze nemen de christelijke traditie serieus en ontvouwen haar waarde voor deze tijd, zonder de hakken in het dogmatische zand te zetten of te lonken richting atheïsme. Gezocht wordt naar een doordachte beleving van het geloof en een daaraan verbonden manier van leven. De auteurs zoeken met hun liberale benadering aansluiting bij de vragen van hedendaagse Godzoekers, zowel binnen als buiten de kerk.

Thema's die besproken worden zijn:

- 27 september: Geschiedenis van de vrijzinnigheid, hoe lees je de Bijbel, H.1-2
- 11 oktober: Waarheid, Heilige Geest, H.3-4
- 8 november: Jezus, H.5-6
- 10 januari: God, H.7-8
- 7 februari: Liturgie, gebed, H. 9-11
- 28 maart: Avondmaal, kerk zijn H.12-13
- 16 mei: Maatschappij, (gast) vrijheid, geweld, liefde H.14-20

Het is geen verplichting om alle avonden te volgen. U kunt kiezen uit de thema's, maar u bent natuurlijk ook welkom voor de hele reeks.

Data: donderdagen 27 september, 11 oktober, 8 november, 10 januari, 7 februari, 28 maart, 16 mei

Tijd: 19.30-21.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 13,00 inclusief koffie en thee voor de hele reeks of € 4,00 per avond

3. Mediteren met de Vacaregroep

Door: Nini Hakkers en Piet Hanemaaijer

Van september tot juli is er maandelijks gelegenheid om met een groep te mediteren.

Iedere samenkomst bevat vaste onderdelen, zoals het aansteken van een kaars, het uitspreken van een gebed, ontspannings- en aandachtsoefeningen en een (geleide) meditatie. Er kunnen verschillende werkvormen gebruikt worden: lectio divina, Ignatiaanse methode, muziek, boetseren, beeldmeditatie, wandelmeditatie.

Na afloop is er gelegenheid voor napraten met een kopje koffie of thee. Hierbij wordt u uitgenodigd om dit seizoen mee te doen.

Data: woensdagen 19 september, 17 oktober, 21 november,
19 december, 16 januari, 20 februari, 20 maart, 17 april,
15 mei, 19 juni

Tijd: 19.45-21.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 16,00 incl. koffie en thee

4. Bibliodrama drie avonden: een bijbelverhaal gelezen en verbeeld

Door: ds. Martine Wassenaar

Bibliodrama biedt de kans om spelenderwijs verhalen uit de Bijbel eigen te maken.

Het is een verfrissende, eigentijdse manier van omgaan met de Bijbel, waarbij de persoonlijke inbreng van de deelnemers centraal staat.

We onderzoeken wat het bijbelverhaal ons te zeggen heeft en in ons spel verbeelden we dat. Het is **niet** de bedoeling om een toneelspel op te voeren, maar om de verbeelding op dat moment, alleen met de deelnemers, te laten spreken.

Maximale groepsgrootte is 12 deelnemers

Data: dinsdagen 9 oktober, 15 januari, 5 maart

Tijd: 19.30-21.30 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 7,00 inclusief koffie en thee

5. Martin Buber nog steeds actueel

Door: Nico van Tellingen

'Alleen in de relatie tot de ander ontwikkelen wij ons ware mens-zijn'. Volgens M. Buber, één van de grootste joodse denkers uit de 20e eeuw, is betekenisvol leven alleen mogelijk als de ik-jij relatie de dragende relatie in het menselijk bestaan blijft. In zijn inmiddels klassieke boek *'Ik en Jij'* werkt Buber dit grondwoord verder uit; het andere grondwoord is de ik-het relatie. Maar de ontmoeting, de dialoog, de relatie tot de ander is fundamenteel voor 'ik'-woorden. Deze gedachtes zijn bijna honderd jaar later nog steeds actueel. Waar in de moderniteit verzakelijking en individualisme hoogtij vieren, kan deze reus uit het verleden ons nog steeds waardevol een weg verder wijzen. Op deze avond komen ook andere verrijkende aspecten van Bubers werk aan de orde.

Datum: maandag 15 oktober
Tijd: 20.00-22.00 uur
Locatie: de Heul
Kosten: € 4,00 incl. koffie en thee

6. Verbonden en vervreemd

Door: ds. André Wijting

De theoloog Wim Dekker constateert in dit boek dat we uitgedaagd worden in een seculiere en pluralistische cultuur over God te spreken. De vraag is dan wat onze boodschap is. In het bijbelboek Handelingen gaat Paulus het gesprek met de Grieken in Athene aan. Eerst lijkt hij een brug te slaan naar zijn hoorders, maar die haken op hun beurt af, wanneer Jezus en de opwekking aan de orde komen. Het boek stelt de vragen op welke manier het evangelie van Pasen ons zelf persoonlijk raakt en hoe wij dit evangelie delen met onze tijdgenoten.

Datum: dinsdagen 16 oktober, 30 oktober, 20 november
Tijd: 20.00-22.00 uur
Locatie: de Heul
Kosten: € 7,00 inclusief koffie en thee

7. In gesprek? Begin met luisteren

Door: Pieterjan van Wijngaarden

Leer over hoe communicatie werkt aan de hand van het socratisch gespreksmodel

Iemand zei eens dat de Bijbel zo'n krachtig boek is, omdat ze zichzelf op sommige punten tegenspreekt. Waarom dat zo krachtig is? Omdat je dan met elkaar in gesprek blijft. Maar in gesprek zijn met anderen die er een andere visie of mening op nahouden, dat is nog niet zo makkelijk. Al vanaf de oudheid oefenen mensen zich in het voeren van een goed gesprek. In de Bijbel vinden we ook voorbeelden: de psalmisten, de profeten, Paulus en ook de Heere Jezus zelf. De Griekse filosoof Socrates hield er zijn eigen ideeën op na. Hij bekwaamde zich in het stellen van vragen.

Tijdens twee avonden willen we ons verdiepen in het voeren van het goede gesprek. Met elkaar. En aan de hand van een heel eenvoudig en praktisch model: het Socratisch Gespreksmodel, opgetekend door Jos Kessels. We voeren verschillende soorten gesprekken met elkaar: conversatie, discussie en dialoog. En we leren daarvan, door daar met elkaar op terug te kijken.

Data: woensdagen 31 oktober, 14 november

Tijd: 20.00-21.30 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 5,50 inclusief koffie en thee

8. Requiems in soorten

Door: Rien de Jong

“Een requiem is een dodenmis: een kerkelijke uitvaart met vaste gebeden en gezangen, eeuwenlang standaard op gregoriaanse muziek. Ik ken ze uit mijn jeugd en vond er toen niks aan.

Het requiem van Mozart en Fauré, ja, dat is andere koek. Wie kent ze niet? Prachtige muziek.

Je gelooft niet hoeveel componisten een requiem hebben geschreven: van Biber tot Vogler. Voor kerk of concertzaal. Theatraal of ingetogen.

De verscheidenheid is enorm.

Dat er requiems zijn, waarin een componist ook zijn persoonlijk verdriet verwerkt, ontdekte ik pas bij dat van Lloyd Webber. Mijn belangstelling was gewekt.”

Graag vertellen wij u daar méér over, natuurlijk ondersteund met muziek.

Datum: donderdag 1 november

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00 incl. koffie en thee

9. Onbehagen

Door: ds. Dirk Ophoff

Hoed je voor de barbaar in jezelf. Deze uitspraak zou niet misstaan in de Heidelbergse Catechismus maar het is de laatste zin van het essay 'Onbehagen' dat Bas Heijne in 2016 schreef en waarover hij in 2018 een vierdelige televisieserie maakte. Heijne analyseert het groeiend onbehagen in de samenleving zoals zich dat uit in populisme, nationalisme en fundamentalisme. In zijn analyse betreft hij nadrukkelijk zijn beeld van de mens. Dat is een stuk minder optimistisch dan het mensbeeld waarmee hij opgroeide.

In twee avonden verdiepen we ons in de analyse van Heijne en brengen we zijn benadering vanuit het humanisme in gesprek met de christelijke traditie.

Datum: maandagen 12 november, 26 november

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 5,50 inclusief koffie en thee

10. Geloof, gebod, gebed

Door: ds. André Wijting

In het boekje 'Geloof, gebod, gebed' gaat de theoloog Maarten den Dulk in op de apostolische geloofsbelijdenis, de Tien Geboden en het Onze Vader: kernteksten uit de christelijke traditie. Deze teksten zijn welbeschouwd antwoorden op de urgente levensvragen: wat kan ik weten, wat moet ik doen, wat mag ik hopen? Als bewust levend mens kun je niet om deze persoonlijke en universele vragen heen.

Datum: donderdag 15 november

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00 inclusief koffie en thee

11. 'Kijken naar kunst, de kunst van het kijken' via slow-looking

Door: Berthel de Wit

Gaat u graag naar een museum? Of komt het er niet van? En zou u dat best willen? En als u gaat: hoe kijkt u dan? Uit onderzoek volgt, dat de meeste mensen zo'n 8 seconden kijken naar een kunstwerk.

Dat is best kort. Vooral als je bedenkt hoe de kunstenaar zich heeft ingespannen om iets moois te maken. En ook wat wil uitdrukken.

Zou dat ook anders kunnen? Dat kan, maar hoe? Al langere tijd is er een trend die zich slow-looking noemt. Met technieken uit o.a. mindfulness kijk je langer en intensiever naar een kunstwerk. Zo zie je meer, deel je meer en ontstaat meer begrip voor het kunstwerk.

Het lijkt iets nieuws maar Van Gogh hield zich toen al met 'mentale gymnastiek' bezig. Zijn brieven staan vol actieve beschrijvingen van schilderijen die hij gezien had en hem inspireerden.

Lijkt het u wat? We gaan kijken naar een aantal (niet teveel natuurlijk) schilderijen die naast een bepaalde overeenkomst ook een religieuze betekenis hebben. Omdat het in 2019 de 350ste sterfdag van Rembrandt is, zit er in elk geval een schilderij van Rembrandt bij.

Datum: woensdag 28 november

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00

inclusief koffie en thee

*Icoon van de
oudtestamentische Drievuldigheid*

Datum	Wat	Waar	Tijd	Wie	Nummer
September					
19	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
27	Liberaal Christendom	de Heul	19.30-21.00	Martine Wassenaar	2
Oktober					
9	Bibliodrama	de Heul	19.30-21.30	Martine Wassenaar	4
11	Liberaal Christendom	de Heul	19.30-21.00	Martine Wassenaar	2
15	Martin Buber nog steeds actueel	de Heul	20.00-22.00	Nico van Tellingen	5
16	Verbonden en vervreemd	de Heul	20.00-22.00	André Wijting	6
17	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
30	Verbonden en vervreemd	de Heul	20.00-22.00	André Wijting	6
31	In gesprek? Begin met luisteren	de Heul	20.00-21.30	PieterJan van Wijngaarden	7
November					
1	Requims in soorten	de Heul	20.00-22.00	Rien de Jong	8
8	Liberaal Christendom	de Heul	19.30-21.00	Martine Wassenaar	2
12	Onbehagen	de Heul	20.00-22.00	Dirk Ophoff	9
14	In gesprek? Begin met luisteren	de Heul	20.00-21.30	PieterJan van Wijngaarden	7
15	Geloof, gebod, gebed	de Heul	20.00-22.00	André Wijting	10
19	Film: Samba	t Pand	19.30	Wilmy van Hartingsveldt	12
20	Verbonden en vervreemd	de Heul	20.00-22.00	André Wijting	6
21	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
26	Onbehagen	de Heul	20.00-22.00	Dirk Ophoff	9
28	Kijken naar kunst	de Heul	20.00-22.00	Berthel de Wit	11
December					
10	Opname van opzij	de Heul	20.00-22.00	Dirk Ophoff	13
19	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
Januari					
8	Contextueel bijbellezen	de Heul	20.00-22.00	Hanneke Blom/André Wijting	14
10	Liberaal Christendom	de Heul	19.30-21.00	Martine Wassenaar	2
15	Bibliodrama	de Heul	19.30-21.30	Martine Wassenaar	4
16	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3

17	Anna Enquist, herkenning van dichtbij	de Heul	20.00-22.00	Willy Schravendeel	15
22	Iona en Keltische spiritualiteit	de Heul	19.30-21.30	Martine Wassenaar	16
25	Ester	de Heul	20.00-22.00	Kees Posthumus	17
28	Heilige strijd	de Heul	20.00-22.00	Dirk Ophoff	18
Februari					
4	Basis Islam	de Heul	20.00-22.00	Jan Eigenraam	19
7	Liberaal Christendom	de Heul	19.30-21.00	Martine Wassenaar	2
11	Heilige strijd	de Heul	20.00-22.00	Dirk Ophoff	18
12	Contextueel bijbellezen	de Heul	20.00-22.00	Hanneke Blom/André Wijting	14
19	Iona en Keltische spiritualiteit	de Heul	19.30-21.30	Martine Wassenaar	16
20	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
Maart					
5	Bibliodrama	de Heul	19.30-21.30	Martine Wassenaar	4
5	God ontmoeten in Paulus	de Heul	20.00-22.00	André Wijting	20
14	Kruiswegstaties in beeld en muziek	de Heul	20.00-22.00	Fien de Jong, Willy Schravendeel	21
15,16,17	Kloosterweekend	Zundert		Martine Wassenaar	1
19	God ontmoeten in Paulus	de Heul	20.00-22.00	André Wijting	20
20	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
28	Liberaal Christendom	de Heul	19.30-21.00	Martine Wassenaar	2
April					
2	God ontmoeten in Paulus	de Heul	20.00-22.00	André Wijting	20
4	De Trooster	de Heul	20.00-22.00	Willy Schravendeel	23
8	Film: Dos Santos	de Heul	20.00	Maarten van Voorneveld/Agnes van Haafften	22
17	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
18	De Passion	de Heul			24
Mei					
13	Japan, een reisverslag	de Heul	20.00-22.00	Wim van Hartingsveldt, Ton Lenting	25
15	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3
16	Liberaal Christendom	de Heul	19.30-21.00	Martine Wassenaar	2
Juni					
19	Mediteren met de vacaregroep	de Heul	19.45-21.00	Vacare	3

12. Film: Samba

Door: Wilmy van Hartingsveldt

Samba is geboren in Senegal en werkt al tien jaar in Frankrijk, zonder verblijfsstatus en is dus illegaal. Zijn droom is om chef te worden in een restaurant, maar op een dag wordt hij gearresteerd. Hij komt in contact met Alice, die als vrijwilliger vluchtelingen bijstaat bij hun juridische zaken. Zij is aan het herstellen van een burn-out en raakt geïnteresseerd in het leven van Samba. Deze wordt vrijgelaten, maar wordt gesommeerd het land te verlaten, hetgeen hij niet doet. Hij duikt onder, leeft van tijdelijk werk, heeft valse identiteitspapieren, maar krijgt het steeds moeilijker...

De film doet je stilstaan bij de problematiek van de vele illegale immigranten en dan met name bij de worsteling met de eigen identiteit. Samba wordt gespeeld door Omar Sy, die ook de hoofdrol speelde in *Intouchables*. De film kwam uit in 2014.

Datum: maandag 19 november

Tijd: 19.30 uur

Locatie: Theater 't Pand, Korenbeurs 3/ 5, Gorinchem

Kosten: € 7,50 inclusief een drankje

Zie voor de trailer onderstaande qr-code.

13. Opname van opzij

Door: ds. Dirk Ophoff

Acht gedichten en twee tekeningen, daaruit bestaat de dichtbundel 'Opname van opzij' die Marnix Niemeijer vorig jaar publiceerde. De gedichten gaan over zijn oudste dochter die in een psychose raakt en moet worden opgenomen. Geconfronteerd met de kwetsbaarheid van zijn dochter en onmacht bij zichzelf zoekt Niemeijer naar heelheid te midden van de gebrokenheid. De kunstenaar Marcel Verbrugge heeft tientallen tekeningen bij de gedichten gemaakt, waarvan er dus twee in de bundel terechtgekomen zijn.

In de aanloop naar Kerst lezen we samen deze gedichten over menszijn in alle kwetsbaarheid. We laten de tekeningen op ons inwerken en luisteren naar muziek.

Datum: maandag 10 december

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00 inclusief koffie en thee

14. Contextueel bijbellezen: Dichtbij het verhaal, dichtbij jezelf

Door: Hanneke Blom en ds. André Wijting

Waar gaat de bijbeltekst over en welke betekenis heeft die in ons leven?

Contextueel bijbellezen is een manier van lezen waarbij we allereerst stilstaan bij een actueel onderwerp in onze eigen situatie. Daarna openen we de Bijbel om de realiteit te toetsen aan een bijbelverhaal. Samen gaan we op zoek naar wat God ons te zeggen heeft. Geholpen door vragen en het gesprek met elkaar komt de tekst vaak op een nieuwe manier tot leven. De groep die vorig jaar heeft meegedaan was zeer enthousiast. Het samen bijbellezen verbindt en inspireert. Op naar de volgende twee avonden! Doet u mee?

Datum: dinsdagen 8 januari, 12 februari

Tijd: 20:00-22:00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 5,50 inclusief koffie en thee

15. Anna Enquist, herkenning van dichtbij

Door: Willy Schravendeel

Willy Schravendeel bespreekt gedichten van Anna Enquist (1945). Anna Enquist groeide op in Delft en studeerde klinische psychologie in Leiden; vervolgens studeerde ze piano aan het Haags conservatorium, met bijvak cello. Daarna doceerde ze psychologie in Amsterdam en begon begin jaren 80 aan een gespecialiseerde opleiding psychoanalyse. In 1987 begon ze haar werk als psychoanalytica en stopte ze met haar muzikale carrière.

Tegelijkertijd begon ze gedichten te schrijven. Ze is een van de meest populaire auteurs in Nederland. Ze bereikt een breed publiek met haar verhalen, romans en gedichten. Het geheim van haar schrijverschap is de grote herkenbaarheid voor zeer velen: de kwetsbaarheid van de personen in haar verhalen en romans, de gevoelens van verlating en machteloosheid in haar gedichten.

In 2001 kwam haar dochter om het leven bij een verkeersongeluk, een gebeurtenis die zijn sporen achterlaat in veel van haar latere werk . Vanaf februari 2014 was ze twee jaar lang de stadsdichter van Amsterdam. De bespreking wordt omlijst door muziek.

Datum: donderdag 17 januari

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00 inclusief koffie en thee

16. Iona en Keltische spiritualiteit

Door: ds. Martine Wassenaar en ds. Corrie Terlouw

Voortbordurend op de avond in het vorige seizoen over het verblijf van Berthel de Wit op Iona, organiseren Ds. Martine Wassenaar en Ds. Corrie Terlouw twee avonden over Iona. Een klein eiland in Schotland, dat een pelgrimsoord werd door een beweging van nieuwe christelijke spiritualiteit. Deze beweging is ontstaan in Schotland en is ook invloedrijk in Engeland, Zweden en Nederland. Corrie Terlouw, predikant van de Protestantse Gemeente Boxtel en Ds. Martine Wassenaar maakten ook reizen naar Iona en willen daarover vertellen, aan de hand van foto's en ander beeldend materiaal.

In de spiritualiteit van Iona is veel aandacht voor de aanwezigheid van God in de natuur. Dit blijkt onder meer uit de liederen, waarvan enkele ook gezongen zullen worden. Op deze manier is iets te proeven van de nieuwe oecumenische spiritualiteit die op Iona rond de Abdij is ontstaan. Ook historisch is Iona belangrijk. Al vele eeuwen is het een spirituele plaats, waar koningen, monniken en kunstenaars graag vertoefden. Dit blijkt uit de oude abdij, maar ook door enkele zeer indrukwekkende Keltische kruisen die daar te zien zijn. Dit zijn grote, gebeeldhouwde kruisen met symbolische voorstellingen, die vrij in het landschap staan. Ook over deze kruisen zal uitleg worden gegeven. Het is ook de bedoeling om in 2019 een pelgrimage te ondernemen naar Iona, om de "thin place" zelf te proeven. De deelnemers kunnen hierbij enkele hoofdstukken lezen uit het werk 'Keltische spiritualiteit' door Ian Bradley, ISBN 978-90-211-3671-4. Wie dat wil, moet dit boek zelf aanschaffen.

Datum: dinsdagavonden 22 januari, 19 februari

Tijd: 19.30-21.30 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 5,50 inclusief koffie en thee

17. Ester, een Perzisch sprookje

Door: Kees Posthumus & Henk van Glabbeek

Op vrijdag 25 januari spelen verhalenverteller Kees Posthumus en muzikant Henk van Glabbeek hun voorstelling 'Ester, een Perzisch sprookje' in de Heul. De voorstelling begint om 20.00 uur.

Het verhaal van Ester is een meeslepend verhaal over macht en misbruik van macht, geweld en verzet, twijfel en moed. Het Bijbelboek Ester is het enige boek in de Bijbel waarin de naam van God niet wordt genoemd. Het verhaal speelt in het huidige Iran en kent tal van Perzische elementen, zoals uitbundige feesten en feestelijke maaltijden.

In de voorstelling 'Ester, een Perzisch sprookje' presenteren verhalenverteller Kees Posthumus en muzikant Henk van Glabbeek een actuele en muzikale versie van een oud oosters verhaal. Een belangrijke rol is weggelegd voor de muziek. Van Glabbeek bespeelt verschillende Perzische instrumenten, zoals de tar, de setar en de daf. De regie is in handen van Heleen Hennink.

In een schoonheidswedstrijd wordt Ester gekozen tot nieuwe koningin van Perzië. Wat de koning dan nog niet weet: Ester is Joods. Kort daarna dreigt haar volk te worden uitgeroeid door Haman, de hoogste ambtenaar van het land. Ester komt in actie om dat te verhinderen. Zij slaagt in haar opzet. De dreiging wordt afgewend. Tot op vandaag herdenken Joden deze goede afloop met een vrolijk feest: Poerim.

Datum: vrijdag 25 januari

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 10,00 inclusief koffie en thee
jongeren tot 25 jaar gratis

18. Heilige strijd

Door: ds. Dirk Ophoff

Beatrice de Graaf is hoogleraar Geschiedenis van de Internationale Betrekkingen. Haar bekendheid dankt zij vooral aan optredens in 'De Wereld Draait Door' als terrorisme-expert. Op verzoek van de Protestantse Kerk heeft zij in 2017 onder de titel 'Heilige strijd' een boekje gepubliceerd dat het vakwetenschappelijke denken over veiligheid en terrorismebestrijding overstijgt. Zij is van mening dat de samenleving behoefte heeft aan een groter verhaal van zingeving, waarin begrippen als veiligheid en het kwaad een plaats krijgen. En wat haar betreft zou de kerk dat verhaal krachtiger mogen inbrengen in het publieke debat.

In twee avonden denken we na over onze behoefte aan veiligheid, onze visie op het kwaad en de rol van de kerk.

Datum: maandagen 28 januari, 11 februari

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 5,50 inclusief koffie en thee

19. Basis Islam

Door: Jan Eigenraam

Dit start met de vijf bekendste wereldgodsdiensten, gaat verder met de Abrahamitische godsdiensten en laat ook de overeenkomsten en verschillen zien met bekende religies zoals het Jodendom en het Christendom. Onbekend maakt onbemind en dat zie je ook in de Islam. In tijden van aanslagen en geweld zijn veel mensen bang voor de Islam of boos op Moslims. Deze presentatie kan de kijk op Islam behoorlijk nuanceren

Datum: maandag 4 februari

Tijd: 20.00-22.00 uur

Plaats: de Heul

Kosten: € 4,00 incl. koffie en thee

20. God ontmoeten in Paulus

Door: ds. André Wijting

Dit boekje van Rowan Williams, voormalig aartsbisschop van Canterbury, belicht de kern en het doel van Paulus' brieven. Het richt zich vooral op de sociale omgeving van Paulus, waarin christen zijn iets nieuws was dat bepaald niet zonder risico was. Williams schrijft ook over de wonderlijke manier waarop het gedrag en de taal van de christelijke gemeente in Paulus' tijd werd gevormd. Daarmee helpt hij ons dichter bij de spiritualiteit van Paulus te komen.

Datum: dinsdagen 5 maart, 19 maart, 2 april

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 7,00 inclusief koffie en thee

21. Kruiswegstaties in beeld en muziek

Door: Rien de Jong en Willy Schravendeel

Het kruis is het logo van de christelijke kerk. Het verhaal erachter, het lijdensverhaal, is eindeloos doorverteld, maar ook geschilderd, gebeeldhouwd, verfilmd. Ook via muziek: denk aan passies en stabat maters. In de katholieke kerk heeft zich de traditie ontwikkeld om in iedere kerk 14 momenten van dat lijdensverhaal als een soort stripverhaal af te beelden: kruiswegstaties. Op Goede Vrijdag werd/wordt bij iedere statie letterlijk stil gestaan en gemediteerd.

Dat doen we deze avond ook: de schilder Sieger Köder beeldt heel origineel en fascinerend die 14 'strips' uit en Franz Liszt mijmert daarover muzikaal met zijn 'Via Crucis'.

Een avond voor alle zintuigen.

Datum: donderdag 14 maart

Tijd: 20.00-22.00uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00 inclusief koffie en thee

22. Korte film: Dos Santos

Door: Maarten van Voornveld en Agnes van Haften

In 2014 schreef en regisseerde filmmaker én christen *Maarten van Voornveld* de korte film *Dos Santos*. Zijn interpretatie van dit waargebeurde verhaal biedt een verrassend perspectief op de thematiek van Pasen. De film was in 2015 genomineerd voor een Gouden Kalf op het Nederlands Film Festival en wordt nu op 700 middelbare scholen door Nederland vertoond, samen met een lesprogramma om in de klassen de dialoog aan te gaan. Hij zal er deze avond bij zijn om de film in te leiden en na afloop een vraag – en antwoordsessie te verzorgen.

Van Voornveld won in 2015 een International Emmy Award voor kinderfilm 'Alles Mag', waar hij het scenario van schreef.

Datum: maandag 8 april

Tijd: 20.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00 inclusief koffie en thee

23. De trooster

Door: Willy Schravendeel

Willy Schravendeel bespreekt het boek 'De trooster' van Esther Gerritsen (1972).

Gerritsen studeerde Dramaschrijven en Literaire vorming aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Ze is columniste voor de VPRO Gids. Ze schreef een aantal succesvolle romans. In 2016 schreef ze het boekenweekgeschenk 'Broer'.

De bespreking van De trooster wordt omlijst door poëzie en muziek, passend in de lijdenstijd.

Het boek speelt in de stille week. Het is wel een Paasroman genoemd.

Over het boek: "zonde, schuld en boete, en troost... Dit soort grote begrippen zijn min of meer nieuw in Gerritsens oeuvre, dat ze met 'De trooster' naar een ander niveau tilt, het is haar diepzinnigste roman." (Thomas de Veen).

De deelnemers wordt aangeraden het boek vooraf te lezen.

Datum: donderdag 4 april

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00

24. De Passion, *Samen naar de Passion kijken*

Deze avond wordt georganiseerd voor jongeren.

Schrijf je in en je krijgt informatie.

Datum: donderdag 18 april

Locatie: de Heul

25. Japan, een reisverslag

Door: Ton Lenting en Wilmy van Hartingsveldt

Afgelopen zomer reisden Ton en Wilmy enkele weken door Japan. Aan de hand van foto's en verhalen delen zij met u hun ervaringen.

Datum: maandag 13 mei

Tijd: 20.00-22.00 uur

Locatie: de Heul

Kosten: € 4,00

Kosten

Bij elke avond staan de kosten voor de cursus en koffie of thee vermeld. Mocht een eigen bijdrage voor u een bezwaar zijn om mee te doen aan ons programma, neem dan met één van de commissieleden contact op.

We zien uw aanmeldingen graag vóór 14 september 2018 tegemoet. Het liefst digitaal, o.v.v. naam, adres en telefoonnummer op vt.pkngrinchem@gmail.com. Heeft u geen e-mail, dan kunt u de bon inleveren op Kwakernaat 10, 4205 PK Gorinchem.

Wilt u dan tegelijk het verschuldigde bedrag overmaken naar NL49 INGB 0004 3247 56 t.n.v. Vorming & Toerusting, Gorinchem, onder vermelding van uw laatste 3 cijfers van uw bankrekening. Houdt u ook zelf de data van de cursus(sen) waarvoor u zich heeft opgegeven in de gaten.

Opgaveformulier

Ik meld me/wij melden ons aan voor de volgende cursus(sen):

nummer met personen kosten €

nummer met personen kosten €

nummer met personen kosten €

nummer met personen kosten €

nummer met personen kosten €

naam

adres

telefoonnummer

e-mail

laatste 3 cijfers bankrekeningnummer